

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1919 til 31. Marts 1920.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1—2158).

Sagen sattes til Forhandling.

N. Neergaard: De Ord, jeg har at sige som Indledning til Finanslovbehandlingen i Aar, skal ikke blive mange. De principielle Betragtninger, som de stedfundne Valg og den Situation, der fremgik deraf, kunde foranledige, blev jo fra alle Partiers Side fremført ved Adressedebatten efter Valget, og den finansielle Situation var vi saa udførligt inde paa ved Behandlingen af Finansministerens nye Skattelovforslag forleden Dag, og jeg deltog med et saa udførligt Indlæg i denne Diskussion, at jeg heller ikke har meget at tilføje paa dette Omraade. Selve Finanslovsforslaget giver ikke Anledning til mange Ord, det er som i tidligere Aar under Krigen, og som det maa være, ikke et virkeligt Overslag over Statens Indtægter og Udgifter, men et konstrueret Normalbudget uden Realitet. I hvor høj Grad dette er Tilfældet, ser vi bedst af den ene Ting, at medens de løbende Udgifter paa Finanslovsforslaget anslaaes til 145 Mill. Kr. og samtlige Udgifter, naar vi paa § 26 drager Indtægter fra Udgifter, til ca. 175 Mill. Kr., anslog Finansministeren forleden Dag de virkelige Udgifter for samme Finansaar til 480 à 500 Mill. Kr., altsaa henved 3 Gange saa meget. Under Forudsætning af Krigens Fortsættelse — og det var den Forudsætning, Finansministeren maatte gaa ud fra i sine Betragtninger — tror jeg, det ingenlunde er for højt et Tal. Om en Beregning eller blot et Skøn over, hvad Udgifterne vil blive, hvis Finansaaret 1919—20 bliver et Fredsaar, kan der slet ikke være Tale. Det er endnu vanskeligere end at opstille et Skøn over de sandsynlige Udgifter under Krigssituationen. Vi kan kun sige, at paa visse Omraader bliver Udgifterne mindre, navnlig den betydelige Udgift til Sikringsstyrken paa ca. 50 Mill. Kr. Ogsaa paa andre Omraader vil der kunne forventes en Nedgang i Udgifterne. Men hvordan alle de Udgifter, som betinges af Overgangsperioden mellem Krig og Fred, vil stille sig, kan ingen sige, det vilde kun blive løse Gætninger, og saadanne skal jeg selvfølgelig afholde mig

fra. Ogsaa om Indtægterne i denne Overgangsperiode kan der kun opstilles Formodninger.

Jeg vil samle mine Betragtninger om et enkelt Punkt, som man i alt Fald ikke kan frakende Realitet, og som vi kender; det er Statsgælden. Den vil vi sikkert beholde i hvert Fald i dens nuværende Størrelse, maaske forøget; men faar vi Fred, haaber jeg, at vi alle, baade Regering og Rigsdag, er enige om, at den ikke bør øges. Om denne Statsgæld paa 652 Millioner sagde Ministeren forleden Dag, at der ingen Grund er til at ængste sig over dens Størrelse, og at de Byrder, den vil medføre i Fremtiden, vil blive forholdsvis lette at bære. Jeg maa tilstaa, at jeg undrede mig lidt over dette Finansministerens optimistiske Syn, men jeg har samtidig Forklaringen nærliggende, og Forklaringen er den, at den Tid, den højtærede Minister har været Finansminister i, navnlig de sidste Aar, maa have præget hans Opfattelse stærkt, da de har været af en ganske særlig Art. Det maa, forekommer det mig, være ud fra disse Slaraffenlandserfaringer, den højtærede Finansminister har gjort i disse Aar, at han ser saa optimistisk paa den Byrde, som den fordoblede Statsgæld vil være. Det er jo ikke saa underligt, at Synsmaaden kan blive noget forskudt i en Tid som den, vi har gennemlevet. Til Eksempel anslog den højtærede Finansminister — jeg siger det aldeles ikke for at bebrejde ham det, men blot for at illustrere Forholdet — ved Fremsættelsen af Tillægsbevillingslovsforslaget i December 1917 Udbyttet af Merindkomstkatten til ca. 60 Mill. Kr., men i selvsamme Maaned viste det sig, at Udbyttet blev 177 Mill. Kr. Paa samme Maade med Børsskatten; Udbyttet af den blev ogsaa flere Gange større, end Ministeren anslog; selv bortset fra den Forhøjelse, der fandt Sted, altsaa selv om Raten var vedblevet at være den samme, vilde det være blevet adskillige Gange mere. Jeg siger ikke dette som en Bebrejdelse, men blot for at illustrere, i hvilken Grad Finansministeren har staaet overfor en Situation, hvor Pengene væltede ind i et Omfang, som ingen, og heller ikke han selv, har kunnet forudse. Der kommer imidlertid trangere Tider, da maaske selv rimelige Forventninger til Skatternes og Statsindtægternes Ydeevne ikke opfyldes, og vender vi tilbage til Hverdagslivets Smalkost, lader det sig ikke nægte, at de 31 $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., som Renter og Afdrag paa Statsgælden vil udgøre i